

Til
Byrådsleders avdeling stab (Arbeidssted)

Fra
BBU - kommunaldirektørens stab

Intern korrespondanse

Vår referanse: 2023/283871-1
Saksbehandler: Marthine Helvig
Dato: 18. desember 2023

Vurdering av habilitet byråd Kahrs knyttet til "Saltimporten"

Det er stilt spørsmål om byråd Kahrs er habil til å behandle spørsmål knyttet til Saltimporttomten («Saltimporten»).

Den såkalte Saltimporten består av flere bruksnummer og er regulert til rigg- og anleggsområde for Fløyfjelltunnelen i reguleringsplan 70670000 Bergenhus Bybanen fra sentrum til Åsane, Fløyfjelltunnelen – rigg- og anleggsområde. Planen er gyldig, men pålagt. Klagebehandlingen er ikke avsluttet. Gitt at klagen ikke fører fram, er reguleringsplanen juridisk bindende for framtidig arealbruk for området, jf. pbl. § 12-4, første ledd.

Samtidig er det startet opp reguleringsarbeid for Saltimporten, hvor ABO Plan- og arkitektur AS («ABO») er plankonsulent. Dette arbeidet startet før byråd Kahrs tiltrådte stillingen. Byrådens inhabilitet er knyttet til hennes tidligere relasjonen til ABO. I saker hvor ABO har en rolle eller interesse i saken, f.eks. plankonsulent, vil hun være inhabil å tilrettelegge for eller treffe avgjørelse etter forvaltningsloven («fvl») § 6, annet ledd.

I den grad det er tale om å treffe avgjørelser i en sak hvor ABO ikke er part, men som berører ABOs interesser, må det vurderes om det er «*særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nært personlig tilknytning til*», jf fvl § 6, annet ledd. Dersom svaret på det er ja, er byråden inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for eller treffe avgjørelse i saken.

En annen bruk enn den gjeldende reguleringsplan angir, vil «*utløse en økonomisk gevinst for eierne av Lehmkuhlstranden-prosjektet.*» Det vil være en fordel for ABO at oppdraget deres med å omregulere Saltimporten lykkes. Spørsmålet er likevel hvor langt byråden kan gå med hensyn til å vurdere andre løsninger for Saltimporten.

Spørsmålet er om det finnes en nedre grense for hva som kan sies å være «*tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller å treffe avgjørelse i saken,*» jf. fvl. § 6, første ledd. Normalt vil det si at vedkommende er avskåret fra å delta under saksforberedelsen, for eksempel ved å innhente opplysninger eller treffe avgjørelse om saksbehandlingsskritt. Uttrykket omfatter også det å avgjøre «*en rent rådgivende uttalelse eller en innstilling i en sak*», jf. Ot.prp. nr. 38 (1964–65) s. 42.

En inhabil tjenestemann kan imidlertid delta i forvalningsorganets øvrige virksomhet, også om dette indirekte skulle komme til nytte i den saken som inhabiliteten knytter seg til. Det avgjørende må være om de arbeidsoppgavene som ble utført, var rettet mot den aktuelle saken eller ikke. Dette gjelder i hvertfall i relasjon til behandlingen av planinitiativet om omregulering av Saltimporten, hvor ABO er plankonsulent. Å ha dialog med SVV vedrørende

å finne en annen løsning enn den regulerte vil imidlertid ligge i nedre sjiktet av hva som kan være tilrettelegging i lovens forstand. Dersom SVV selv tar initiativ til en annen løsning, ligger det utenfor de tilfeller loven tar sikte på.

En annen relevant problemsstilling er hva som skal regnes som samme «*forvaltningssak*» i lovens forstand. En søknad fra Statens Vegvesen om bruk av eiendommene i tråd med gjeldende regulering og øvrige bestemmelser i lov og forskrift, gir dem et rettskrav på å få tillatelse. Behandling av søknaden er isolert sett ikke en del samme «*forvaltningssak*,» som en ny plansak, selv om det midlertidig vil stenge for den bruken ABO og grunneierne jobber for. Loven definerer heller ikke hva som skal anses som ”samme sak” i de tilfeller det har betydning å skille en sak fra en annen. Prinsipielt sett må derfor avgrensningen av saksbegrepet bero på en tolking av hvert enkelt tilfelle. Utover det gir loven og forarbeidende lite anvisning på hva som er samme sak.

Hva som er den nedre grensen for *tilrettelegging* må derfor sees i sammenheng med hva som er gjeldende arealformål i reguleringsplanen. Å tilrettelegge for en annen bruk en det som er fastsatt i reguleringsplanen, f.eks. å innstille på at en søknad om tiltak fra SVV møtes med et vedtak om bygge- og deleforbud, vil være i strid med habilitetsbestemmelsen, så lenge det tilgodeser ABO. Å starte opp en endring av gjeldende reguleringsplan vil også klart falle innenfor hva som regnes som «*tilrettelegging*» i lovens forstand.

Men å se etter alternative løsninger for rigg- og anleggsområde andre steder, herunder samtaler med SVV, vil være innenfor byrådens handlingsrom, i hvert fall fram til arbeidet materialiserer seg i form av en oppstart av planarbeid som tar sikte på en annen løsning, som indirekte vil frigjøre Saltimporttomten til en annen bruk.

Reguleringsplanen som angir arealbruken på «Saltimporten» er pålagt, men klagebehandlingen er ikke avsluttet. Det bemerkes derfor avslutningsvis at byråden anses som inhabil til å behandle klagesaken knyttet til dette. I henhold til kommunens delegasjonsreglement oversendes klager på bystyrevedtak fra Plan- og bygningssetaten til Statsforvalteren. Ettersom byråden anses inhabil, skal klagesaken vurderes av settebyråd for byutvikling før den sendes til Statsforvalter.

Med hilsen
BBU - kommunaldirektørens stab

Morten Børslid - Seksjonssjef
May Britt Hernes – Konstituert kommunaldirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk.